

No. 56111*

**Portugal
and
Ukraine**

**Agreement on friendship and co-operation between the Portuguese Republic and Ukraine.
Lisbon, 25 October 2000**

Entry into force: *1 August 2003, in accordance with article 23*

Authentic texts: *English, Portuguese and Ukrainian*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Portugal, 16 December 2019*

**No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

**Portugal
et
Ukraine**

**Accord d'amitié et de coopération entre la République portugaise et l'Ukraine. Lisbonne,
25 octobre 2000**

Entrée en vigueur : *1er août 2003, conformément à l'article 23*

Textes authentiques : *anglais, portugais et ukrainien*

Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies : *Portugal,
16 décembre 2019*

**Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

AGREEMENT ON FRIENDSHIP AND CO-OPERATION BETWEEN THE
PORTUGUESE REPUBLIC AND UKRAINE

The Portuguese Republic and Ukraine (henceforth designated as "the Parties")

- Guided by a mutual desire to develop their relations of friendship and co-operation;
- Stressing their determination in the mutual strengthening of their relationship based on the respect for Human Rights, Basic Liberties and Freedoms, Democracy and Justice, which are common values to both countries;
- Wishing to contribute towards the development of the co-operation and to the strengthening of the strategic partnership between the European Union and Ukraine as well as to a closer relationship between Ukraine and other European and Euro-Atlantic structures in the construction of a Europe of democracy, peace and solidarity;
- Reaffirming their commitments within the framework of International Law and the UN Charter;
- Reaffirming their commitments within the framework of the Helsinki Final Act, the Paris Charter for a New Europe, the Istanbul Summit Declaration and the Charter for European Security and other OSCE documents;
- Reaffirming their commitments within the framework of the Council of Europe;
- Fully committed to developing and reinforcing co-operation in all areas of mutual interest, based on the recognition of equal rights and mutual advantages;
- Recognising that the development and consolidation of democratic institutions are an essential element in the construction of united Europe.

Agree upon the following:

ARTICLE 1

The relations between the Portuguese Republic and Ukraine are based on friendship, sovereign equality, respect for territorial integrity and independence and peaceful settlement of disputes, in the spirit of confidence, partnership and co-operation.

ARTICLE 2

The Parties shall hold regular consultations promoting the development of bilateral relations and the widening of areas of co-operation, as well as the exchange of information on international issues of mutual interest.

ARTICLE 3

The Parties shall render special attention to bilateral co-operation aimed at the strengthening of the Rule of Law, ensuring fundamental human rights and freedoms.

ARTICLE 4

The Parties shall promote contacts between their respective Parliaments.

ARTICLE 5

The Parties shall develop legal and judiciary co-operation and promote contacts among the competent institutions responsible for rendering legal support in civil law, namely in family issues, as well as in criminal law.

ARTICLE 6

The Parties shall co-operate in the fight against international terrorism, organised crime, the trafficking of drugs and psychotropic substances, smuggling and illegal migration, including trafficking in persons.

ARTICLE 7

The Parties shall develop the bilateral co-operation in the military field.

ARTICLE 8

The Parties shall promote bilateral economic and commercial co-operation, favouring the increase and diversification of bilateral relations in the economic and industrial fields as well as the diversification of commercial exchanges. For this purpose the Parties shall create a Joint Commission on Economic Co-operation with the task to elaborate co-operation programmes and the financial terms of its implementation. The Joint Commission will meet alternatively in Portugal and in Ukraine, the agenda and the schedule of its meetings being agreed upon by diplomatic channels.

ARTICLE 9

With the purpose of promoting bilateral relations in the economic field, the Parties shall encourage reciprocal commercial exchanges, direct investment and the co-operation among representatives of business communities of both countries, as well as in the field of tourism.

ARTICLE 10

The Parties shall develop their co-operation in the educational, cultural, scientific and technological, sports, youth and informational fields, supporting the development of a closer exchange between public institutions, universities and other educational establishments, non-governmental organisations, as well as between personalities within those fields and foster joint initiatives namely within the European programmes framework.

ARTICLE 11

In the scientific and technological fields the Parties shall develop co-operation through the promotion of contacts and the exchange of information between specialists of both countries, fostering co-operation and exchanges between academic institutions, scientific communities, research institutes and companies, taking into consideration the practical viability of the relevant projects.

ARTICLE 12

The Parties shall intensify their bilateral co-operation and join their efforts within the scope of multilateral fora in the protection of environment, rendering special attention to the prevention of ecological or technogenic disasters and the mitigation of their consequences, in particular those of the Chernobyl nuclear accident, as well as to the protection of the environment in the North Atlantic and the Black Sea regions.

ARTICLE 13

The Parties recognise the significance, in the field of international relations, of ensuring the general respect for the Rule of law, democracy and human rights, and supporting the instruments which have been established for that purpose in the UN Charter and in the relevant OSCE and Council of Europe documents. Both Parties shall actively co-operate in internationally co-ordinated initiatives, namely within the framework of the UN, the OSCE and the Council of Europe, when aimed against the violation of human rights, racism, intolerance, ultra-nationalism and xenophobia, in any of its forms.

ARTICLE 14

The Parties shall co-operate and co-ordinate their efforts within the framework of UN and OSCE in the peaceful settlement of disputes and conflict prevention or resolution.

ARTICLE 15

The Parties reaffirm their interest in co-operating within the OSCE framework, with the objective of consolidating peace, stability, safety and progress among all member States.

ARTICLE 16

The Parties shall develop their co-operation within the framework of the Council of Europe, with the purpose of strengthening the role of this Pan-European organisation, safeguarding and realising generally recognised European values, especially the principles of democracy, the rule of law and the protection of human rights.

ARTICLE 17

The Parties shall co-operate in the strengthening of international arms control regimes and in the prevention of the proliferation of weapons of mass destruction.

ARTICLE 18

Portugal shall support the development of a closer co-operation between the European Union and Ukraine, particularly within the Partnership and Co-operation Agreement, the EU Common Strategy on Ukraine and the Work Programs for its implementation, recognising that the fulfilment of the potentialities enshrined in these instruments will also facilitate Ukraine's further rapprochement with the European Union.

ARTICLE 19

The Parties recognise that the development and consolidation of democratic reforms presently undertaken in Ukraine are an essential element in the construction of a more united Europe.

ARTICLE 20

The Parties shall develop and update, when appropriate, the legal framework of their bilateral relationship so as to ensure its full compliance with the objectives of this Agreement.

ARTICLE 21

The provisions of this Agreement shall not affect obligations entered upon by Portugal and Ukraine under other international instruments.

ARTICLE 22

This Agreement is valid for a period of ten years, being automatically renewed for successive 5-year periods, unless denounced in writing by one of the Parties, one year prior to the end of the aforesaid term.

ARTICLE 23

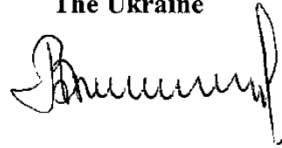
This Agreement shall become, legally binding thirty days after the reception of the final instrument of notification in compliance with each country's constitutionally established procedures for the entering into force of international agreements.

Done in Lisbon, on October ..., 2000, in the Ukrainian, Portuguese and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergence of interpretation the English version shall prevail.

**For
The Portuguese Republic**

**For
The Ukraine**

ACORDO DE AMIZADE E COOPERAÇÃO ENTRE A REPÚBLICA
PORTUGUESA E A UCRÂNIA

A República Portuguesa e a Ucrânia (doravante designadas como as “Partes”)

- Guiando-se pelo desejo recíproco de desenvolver as suas relações de amizade e cooperação;
- Realçando a sua determinação no fortalecimento mútuo do seu relacionamento, baseado no respeito dos direitos humanos, liberdades essenciais, democracia e justiça, que constituem valores comuns a ambos os países;
- Desejando contribuir para o desenvolvimento da cooperação e para o fortalecimento da parceria estratégica entre a União Europeia e a Ucrânia, bem como para um relacionamento mais estreito entre a Ucrânia e outras estruturas europeias e euro-atlânticas na construção de uma Europa de democracia, paz e solidariedade;
- Reafirmando os seus compromissos no âmbito do Direito Internacional e da Carta das Nações Unidas;
- Reafirmando os seus compromissos no quadro da Acta Final de Helsínquia, da Carta de Paris para uma Nova Europa, da Declaração da Cimeira de Istambul e da Carta de Segurança Europeia e outros documentos OSCE;
- Reafirmando os seus compromissos no âmbito do Conselho da Europa;
- Empenhados em desenvolver e reforçar a cooperação em todas as áreas de interesse mútuo, baseada no reconhecimento de direitos iguais e contrapartidas mútuas;
- Reconhecendo que o desenvolvimento e a consolidação das instituições democráticas constituem um elemento essencial para a construção de uma Europa unida.

Acordam no seguinte:

Artigo 1º

As relações entre a República Portuguesa e a Ucrânia baseiam-se na amizade, igualdade soberana, respeito pela integridade territorial e independência e na resolução pacífica de conflitos, num espírito de confiança, de parceria e de cooperação.

Artigo 2º

As Partes realizarão consultas regulares, visando a promoção do desenvolvimento das relações bilaterais e o alargamento das áreas de cooperação, bem como a troca de informação relativamente a questões internacionais de interesse mútuo.

Artigo 3º

As Partes darão especial atenção à cooperação bilateral tendo em vista o incremento do respeito pelo primado da Lei, assegurando os direitos humanos e liberdades fundamentais.

Artigo 4º

As Partes promoverão contactos entre os seus respectivos Parlamentos.

Artigo 5º

As Partes desenvolverão a cooperação Jurídica e Judiciária e promoverão contactos entre as instituições competentes, responsáveis pela prestação de apoio legal no âmbito do Direito Civil, nomeadamente em assuntos de família, bem como no do Direito Criminal.

Artigo 6º

As Partes cooperarão na luta contra o terrorismo internacional, o crime organizado, o tráfico de drogas e de substâncias psicotrópicas, contrabando e migração ilegal, incluindo o tráfico de pessoas.

Artigo 7º

As partes desenvolverão a cooperação bilateral no domínio militar.

Artigo 8º

As Partes promoverão a cooperação bilateral económica e comercial, favorecendo o aumento e a diversificação das relações bilaterais nos domínios económico e industrial, bem como a diversificação das trocas comerciais. Para este fim, as Partes criarão uma Comissão Mista para a cooperação económica com a finalidade de elaborar programas de cooperação e os termos financeiros da sua implementação. A Comissão Mista reunir-se-á, alternadamente, em Portugal e na Ucrânia. A agenda e o calendário dessas reuniões será acordado através dos canais diplomáticos.

Artigo 9º

Com a finalidade de promover a cooperação bilateral no campo da economia, as Partes encorajarão as trocas comerciais recíprocas, o investimento directo e a cooperação entre os representantes das comunidades de empresários de ambos os países, bem como no campo do turismo.

Artigo 10º

As Partes desenvolverão a cooperação nos domínios da educação, cultura, ciência e tecnologia, desportos, juventude e informática, apoiando o desenvolvimento de trocas mais estreitas entre as instituições públicas, universidades e outros estabelecimentos educacionais, organizações não governamentais, bem como entre personalidades nesses domínios e promoverão iniciativas conjuntas, nomeadamente no âmbito de programas europeus.

Artigo 11º

Nos campos científicos e tecnológico as Partes desenvolverão a cooperação através da promoção de contactos e de troca de informação entre especialistas de ambos os países, promovendo a cooperação e trocas entre instituições académicas, comunidades científicas, institutos de investigação e companhias, tendo em consideração a viabilidade de aplicação prática de projectos relevantes.

Artigo 12º

As Partes intensificarão a cooperação bilateral e unirão esforços no âmbito dos fora multilaterais para a protecção do ambiente, prestando especial atenção à prevenção de catástrofes ecológicas ou de origem tecnológica e a mitigação das suas consequências, nomeadamente as decorrentes do desastre ocorrido na central nuclear de Chernobyl, bem como na protecção do ambiente nas regiões do Atlântico Norte e do Mar Negro.

Artigo 13º

As Partes reconhecem a importância, no quadro das relações internacionais, de assegurar a aplicação dos princípios do Estado de Direito, democracia e direitos humanos, e de apoiar os instrumentos que foram criados para esse fim na Carta das Nações Unidas e em documentos relevantes da OSCE e do Conselho da Europa. Ambas as Partes cooperarão activamente em iniciativas internacionais coordenadas, nomeadamente no âmbito das Nações Unidas, da OSCE e do Conselho da Europa, destinadas a combater a violação dos direitos humanos, o racismo, a intolerância, o ultra-nacionalismo e a xenofobia, sob todas as suas formas.

Artigo 14º

As Partes cooperarão e coordenarão os seus esforços, no quadro das Nações Unidas e da OSCE, na resolução pacífica de diferendos e na prevenção e resolução de conflitos.

Artigo 15º

As Partes reafirmam o seu interesse em cooperar no âmbito da OSCE, com o objectivo de consolidar a paz, a estabilidade, a segurança e o progresso entre todos os estados membros.

Artigo 16º

As Partes desenvolverão a cooperação no âmbito do Conselho da Europa, com o objectivo de fortalecer o papel desta Organização pan-europeia, salvaguardando e reconhecendo os valores europeus geralmente reconhecidos, especialmente os princípios da democracia, o primado da lei e a protecção dos direitos humanos.

Artigo 17º

As Partes cooperarão no fortalecimento dos programas internacionais de controle de armamento e na prevenção da proliferação de armas de destruição maciça.

Artigo 18º

Portugal apoiará o desenvolvimento de uma cooperação mais estreita entre a União Europeia e a Ucrânia, particularmente no âmbito do Acordo de Parceria e Cooperação, da Estratégia comum da União Europeia sobre a Ucrânia e dos Planos de Trabalho para a respectiva implementação, reconhecendo que o preenchimento das potencialidades consignadas nestes instrumentos facilitará também o processo futuro de aproximação da Ucrânia à União Europeia.

Artigo 19º

As Partes reconhecem que o desenvolvimento e a consolidação das reformas democráticas em curso presentemente na Ucrânia são um elemento essencial na construção de uma Europa mais unida.

Artigo 20º

As Partes desenvolverão e actualizarão, quando apropriado, o enquadramento jurídico do seu relacionamento bilateral por forma a assegurar a sua conformidade com os objectivos deste Acordo.

Artigo 21º

As disposições deste Acordo não afectarão as obrigações assumidas por Portugal e pela Ucrânia no âmbito de outros instrumentos internacionais.

Artigo 22º

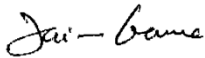
Este Acordo é válido por um período de dez anos, sendo automaticamente renovado por períodos sucessivos de cinco anos, salvo se for denunciado por escrito por uma das Partes, um ano antes do fim do respectivo termo.

Artigo 23º

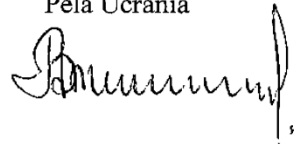
Este Acordo entrará em vigor trinta dias após a recepção do último instrumento de notificação, de acordo com os procedimentos constitucionais de cada país sobre a entrada em vigor de acordos internacionais.

Feito em Lisboa, em 25 de Outubro de 2000, nas línguas portuguesa, ucraniana e inglesa, todos os textos sendo igualmente válidos. No caso de divergência de interpretação, a versão inglesa prevalecerá.

Pela República Portuguesa

Pela Ucrânia

**Угода
про дружбу та співробітництво
між Португальською Республікою та Україною**

Португальська Республіка та Україна (далі “Сторони”),

- керуючись спільним бажанням розвивати відносини дружби і співробітництва;
 - підкреслюючи рішучість обох сторін зміцнювати відносини між собою на основі поваги до прав людини, основних свобод, демократії та справедливості, які є спільними цінностями для обох країн;
 - прагнучи сприяти розвитку співробітництва та зміцненню стратегічного партнерства між Європейським Союзом та Україною, а також тіснішим взаємовідносинам між Україною та іншими європейськими і євро-атлантичними структурами у справі розбудови демократичної, мирної та солідарної Європи;
 - підтверджуючи свої зобов’язання згідно з міжнародним правом та Статутом ООН;
 - підтверджуючи свої зобов’язання у рамках Гельсінського Заключного Акту, Паризької Хартії для Нової Європи, Декларації Стамбульського Саміту та Хартії Європейської безпеки, а також інших документів ОБСЄ;
 - підтверджуючи свої зобов’язання у рамках Ради Європи;
 - сповнені рішучості розвивати і зміцнювати співробітництво у всіх сферах, що становлять обопільний інтерес, на рівноправній та взаємовигідній основі;
 - визнаючи, що розвиток та зміцнення демократичних інституцій є важливим елементом розбудови об’єднаної Європи,
- домовились про таке:

Стаття 1

Відносини між Португальською Республікою та Україною будуються на основі дружби, суверенної рівності, поваги до територіальної цілісності і незалежності та мирного врегулювання спорів у дусі довіри, партнерства і співробітництва.

Стаття 2

Сторони проводитимуть регулярні консультації з метою сприяння розвитку двосторонніх відносин і розширення сфер співробітництва, а також для обміну інформацією з міжнародних питань, що становлять обопільний інтерес.

Стаття 3

Сторони приділятимуть особливу увагу двосторонньому співробітництву, спрямованому на зміцнення верховенства права, забезпечення основних прав і свобод людини.

Стаття 4

Сторони сприятимуть контактам між їхніми Парламентами.

Стаття 5

Сторони розвиватимуть співробітництво у сфері юстиції та судочинства і сприятимуть розвиткові контактів між компетентними відомствами, які відповідають за надання правової допомоги у цивільних, шлюбно-сімейних та кримінальних справах.

Стаття 6

Сторони здійснюватимуть співробітництво у боротьбі з міжнародним тероризмом, організованою злочинністю, незаконним обігом наркотичних засобів та психотропних речовин, контрабандою і незаконною міграцією, включаючи торгівлю людьми.

Стаття 7

Сторони розвиватимуть двостороннє співробітництво у військовій сфері.

Стаття 8

Сторони сприятимуть розвиткові двостороннього торговельно-економічного співробітництва, заохочуючи розширення і диверсифікацію двосторонніх відносин в економічній та промисловій сферах, а також диверсифікацію торговельних обмінів. З цієї метою Сторони створять Спільну Комісію з економічного співробітництва, яка розроблятиме програми співробітництва та фінансові умови їхнього виконання. Спільна Комісія зустрічатиметься по чергово в Україні та Португалії, порядок денний та графік її засідань узгоджуватимуться дипломатичними каналами.

Стаття 9

З метою сприяння розвиткові двосторонніх відносин в економічній сфері Сторони заохочуватимуть взаємні торговельні обміни, прямі інвестиції і співробітництво між представниками ділових кіл обох країн, а також у галузі туризму.

Стаття 10

Сторони розвиватимуть співробітництво у галузях освіти, культури, науки і технологій, спорту, молоді та інформації, підтримуючи розвиток тісніших обмінів між громадськими інституціями, університетами та іншими навчальними закладами, неурядовими організаціями, а також між окремими діячами у згаданих галузях, та заохочуватимуть спільні ініціативи, зокрема у рамках Європейських програм.

Стаття 11

У науковій та технологічній сферах Сторони розвиватимуть співробітництво шляхом сприяння розвитку контактів та обміну інформацією між фахівцями обох країн, заохочуючи співробітництво і обміни між науковими закладами, науковими колами, дослідними інститутами та підприємствами, беручи до уваги практичну цінність відповідних проектів.

Стаття 12

Сторони посилюватимуть двостороннє співробітництво та поєднуюватимуть зусилля у рамках багатосторонніх форумів у сфері охорони довкілля, приділяючи особливу увагу запобіганню екологічним і техногенним катастрофам та мінімізації їхніх наслідків, особливо тих, які пов'язані з Чорнобильською ядерною аварією, а також питанням охорони довкілля в регіонах Північної Атлантики та Чорного моря.

Стаття 13

Сторони визнають важливість забезпечення у сфері міжнародних відносин загальної поваги до верховенства права, демократії і прав людини і підтримки механізмів, визначених з цією метою у Статуті ООН та у відповідних документах ОБСЄ і Ради Європи. Обидві Сторони здійснюватимуть активне співробітництво, що стосується міжнародних погоджених ініціатив, зокрема у рамках ООН, ОБСЄ та Ради Європи, спрямованих проти порушення прав людини, расизму, нетерпимості, ультра-націоналізму та ксенофобії у будь-яких формах.

Стаття 14

Сторони співробітничатимуть і координуватимуть свої зусилля в рамках ООН та ОБСЄ в мирному врегулюванні спорів та попередженні конфліктів і їх вирішенні.

Стаття 15

Сторони підтверджують свою зацікавленість у співробітництві в рамках ОБСЄ з метою зміцнення миру, стабільності, безпеки та прогресу між усіма державами-членами.

Стаття 16

Сторони розвиватимуть співробітництво у рамках Ради Європи з метою посилення ролі цієї загальноєвропейської організації, збереження та втілення в життя загальновизнаних європейських цінностей, особливо принципів демократії, верховенства права та захисту прав людини.

Стаття 17

Сторони співробітничатимуть у зміцненні міжнародних режимів контролю над озброєннями та в запобіганні розповсюдженню зброї масового знищення.

Стаття 18

Португалія підтримуватиме розвиток тіснішого співробітництва між Європейським Союзом та Україною, зокрема у рамках Угоди про партнерство і співробітництво, Спільної Стратегії ЄС щодо України і Робочих Планів з її впровадження, визнаючи, що реалізація потенціалу, передбаченого цими документами, також сприятиме подальшому зближенню України з Європейським Союзом.

Стаття 19

Сторони визнають, що розвиток та зміцнення демократичних реформ, які в даний час здійснюються в Україні, є важливим елементом розбудови більш об'єднаної Європи.

Стаття 20

Сторони розвиватимуть і оновлюватимуть, коли це буде необхідно, правову базу їхніх двосторонніх відносин для забезпечення її повної відповідності цілям цієї Угоди.

Стаття 21

Положення цієї Угоди не зачіпатимуть зобов'язань України та Португалії за іншими міжнародними документами.

Стаття 22

Ця Угода укладається на 10 років з автоматичним продовженням її дії на наступні п'ятирічні періоди, якщо жодна зі

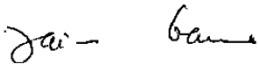
Сторін не денонсує її, письмово повідомивши про це іншу Сторону, не пізніше ніж за один рік до закінчення відповідного терміну.

Стаття 23

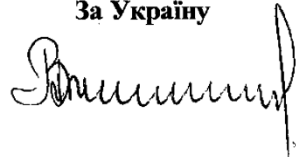
Ця Угода набуде чинності через тридцять днів після отримання останнього повідомлення про виконання внутрішньодержавних процедур, передбачених у кожній з обох країн для вступу в дію міжнародних угод.

Вчинено у м. Лісабон “___” жовтня 2000 р., португальською, українською та англійською мовами, при чому всі тексти є рівно автентичними. У разі виникнення розбіжностей щодо тлумачення текст англійською мовою матиме переважну силу.

За Португальську Республіку

За Україну

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD D'AMITIÉ ET DE COOPÉRATION ENTRE LA RÉPUBLIQUE
PORTUGAISE ET L'UKRAINE

La République portugaise et l'Ukraine (ci-après dénommées les « Parties »)

-Guidés par une volonté mutuelle de développer leurs relations d'amitié et de coopération,

-Soulignant leur détermination à renforcer mutuellement leurs relations en se basant sur le respect des droits humains, des libertés fondamentales, de la démocratie et de la justice, qui sont des valeurs communes aux deux pays,

-Souhaitant contribuer au développement de la coopération et au renforcement du partenariat stratégique entre l'Union européenne et l'Ukraine ainsi qu'à une relation plus étroite entre l'Ukraine et les autres structures européennes et euro-atlantiques pour la construction d'une Europe de la démocratie, de la paix et de la solidarité,

-Réaffirmant leurs engagements dans le cadre du droit international et de la Charte des Nations Unies,

-Réaffirmant leurs engagements dans le cadre de l'Acte final d'Helsinki, la Charte de Paris pour une nouvelle Europe, la déclaration du Sommet d'Istanbul, la Charte de sécurité européenne et d'autres documents de l'OSCE,

-Réaffirmant leurs engagements dans le cadre du Conseil de l'Europe,

-Pleinement engagés à développer et à renforcer la coopération dans tous les domaines d'intérêt mutuel, basée sur les principes d'égalité des droits et des avantages mutuels,

-Reconnaissant que le développement et la consolidation des institutions démocratiques sont des éléments essentiels à la construction d'une Europe unie.

Sont convenus de ce qui suit :

ARTICLE PREMIER

Les relations entre la République portugaise et l'Ukraine sont fondées sur l'amitié, l'égalité souveraine, le respect de l'intégrité et de l'indépendance territoriale et le règlement pacifique des différends, dans un esprit de confiance, de partenariat et de coopération.

ARTICLE 2

Les Parties se consultent régulièrement pour promouvoir le développement des relations bilatérales et l'élargissement des domaines de coopération, ainsi que l'échange d'informations sur les questions internationales d'intérêt mutuel.

ARTICLE 3

Les Parties accordent une attention particulière à la coopération bilatérale visant à renforcer l'État de droit et à garantir le respect des droits humains et libertés fondamentales.

ARTICLE 4

Les Parties favorisent les relations entre leurs parlements respectifs.

ARTICLE 5

Les Parties développent la coopération juridique et judiciaire et favorisent les relations entre les institutions compétentes chargées de fournir un soutien juridique en droit civil, notamment pour les questions familiales, ainsi qu'en droit pénal.

ARTICLE 6

Les Parties coopèrent dans la lutte contre le terrorisme international, la criminalité organisée, le trafic de drogues et de substances psychotropes, la contrebande et la migration illégale, notamment la traite des personnes.

ARTICLE 7

Les Parties développent la coopération bilatérale dans le domaine militaire.

ARTICLE 8

Les Parties encouragent la coopération économique et commerciale en favorisant l'accroissement et la diversification des relations bilatérales dans les domaines économique et industriel ainsi que la diversification des échanges commerciaux. À cette fin, les Parties créent une commission mixte de coopération économique chargée d'élaborer des programmes de coopération et les modalités financières de leur mise en œuvre. La commission mixte se réunit alternativement au Portugal et en Ukraine, l'ordre du jour et le calendrier de ses réunions sont convenus par la voie diplomatique.

ARTICLE 9

Dans le but de promouvoir les relations bilatérales dans le domaine économique, les Parties encouragent les échanges commerciaux réciproques, les investissements directs et la coopération entre les représentants des milieux d'affaires et du domaine du tourisme des deux pays.

ARTICLE 10

Les Parties développent leur coopération dans les domaines de l'éducation, de la culture, de la science et de la technologie, des sports, de la jeunesse et de l'information en soutenant le développement de relations plus étroites entre les institutions publiques, les universités et autres établissements d'enseignement, les organisations non gouvernementales, ainsi qu'entre les personnalités de référence dans ces domaines, et en encourageant les initiatives conjointes, notamment dans le cadre des programmes européens.

ARTICLE 11

Dans les domaines scientifique et technologique, les Parties développent la coopération par la promotion des contacts et par l'échange d'informations entre les spécialistes des deux pays, en encourageant la coopération et les échanges entre les institutions universitaires, les communautés scientifiques, les instituts de recherche et les entreprises, en tenant compte de la viabilité pratique des projets concernés.

ARTICLE 12

Les Parties intensifient leur coopération bilatérale et unissent leurs efforts dans le cadre des forums multilatéraux pour la protection de l'environnement, en accordant une attention particulière à la prévention des catastrophes écologiques ou technologiques et à l'atténuation de leurs conséquences, notamment celles de l'accident nucléaire de Tchernobyl, ainsi qu'à la protection de l'environnement dans les régions de l'Atlantique Nord et de la mer Noire.

ARTICLE 13

Les Parties reconnaissent l'importance, dans le domaine des relations internationales, d'assurer le respect de l'État de droit, de la démocratie et des droits humains, et de soutenir les instruments établis à cette fin dans la Charte des Nations Unies et dans les documents pertinents de l'OSCE et du Conseil de l'Europe. Les deux Parties coopèrent activement aux initiatives coordonnées au niveau international, notamment dans le cadre des Nations Unies, de l'OSCE et du Conseil de l'Europe, lorsqu'elles visent à lutter contre les violations de droits humains, le racisme, l'intolérance, l'ultranationalisme et la xénophobie, sous toutes leurs formes.

ARTICLE 14

Les Parties coopèrent et coordonnent leurs efforts dans le cadre des Nations Unies et de l'OSCE pour le règlement pacifique des différends et la prévention ou la résolution des conflits.

ARTICLE 15

Les Parties réaffirment leur intérêt à coopérer dans le cadre de l'OSCE, dans le but de consolider la paix, la stabilité, la sécurité et les progrès entre les États membres.

ARTICLE 16

Les Parties développent leur coopération dans le cadre du Conseil de l'Europe, dans le but de renforcer le rôle de cette organisation paneuropéenne, de sauvegarder et de promouvoir les valeurs européennes généralement acceptées, notamment les principes de la démocratie, de l'État de droit et de la protection des droits humains.

ARTICLE 17

Les Parties coopèrent au renforcement des régimes internationaux de maîtrise des armements et à la prévention de la prolifération des armes de destruction massive.

ARTICLE 18

Le Portugal soutient le développement d'une coopération plus étroite entre l'Union européenne et l'Ukraine, notamment dans le cadre de l'accord de partenariat et de coopération, de la stratégie commune de l'Union Européenne à l'égard de l'Ukraine et des programmes de travail pour sa mise en œuvre, reconnaissant que la réalisation des potentialités inscrites dans ces instruments facilitera également la poursuite du rapprochement de l'Ukraine avec l'Union européenne.

ARTICLE 19

Les Parties reconnaissent que le développement et la consolidation des réformes démocratiques en cours en Ukraine sont un élément essentiel pour la construction d'une Europe davantage unie.

ARTICLE 20

Les Parties développent et actualisent, au besoin, le cadre juridique encadrant leurs relations bilatérales afin de garantir sa pleine conformité avec les objectifs du présent Accord.

ARTICLE 21

Les dispositions du présent Accord ne portent pas atteinte aux obligations contractées par le Portugal et l'Ukraine en vertu d'autres instruments internationaux.

ARTICLE 22

Le présent Accord est valable pour une période de dix ans, renouvelable automatiquement par périodes successives de cinq ans, sauf en cas de dénonciation écrite par l'une des Parties, un an avant la fin de la période susmentionnée.

ARTICLE 23

Le présent Accord devient juridiquement contraignant trente jours après la réception de l'instrument final de notification, conformément aux procédures constitutionnelles de chaque pays pour l'entrée en vigueur des accords internationaux.

FAIT à Lisbonne, en octobre 2000, en langues portugaise et anglaise, tous les textes faisant également foi. En cas de divergence d'interprétation, la version anglaise prévaut.

Pour la République portugaise :

[SIGNÉ]

Pour l'Ukraine :

[SIGNÉ]